

**Umowa nr
o przyznaniu pomocy następcy/nabywcy
na kontynuację realizacji operacji w ramach interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach
rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje
dotyczące maszyn do zbioru**

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1) -
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a
[.....
(imię i nazwisko)

zamieszkałym(-ą) w

.....
NIP¹
PESEL¹
Numer EP
numer dokumentu tożsamości¹

zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**]²,
- tworzącymi grupę rolników reprezentowaną przez przedstawiciela grupy
zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

W związku z wstąpieniem przez:

.....
(imię i nazwisko Beneficjenta)

w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników

.....
(imię i nazwisko pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników)

w wyniku:

- 1) powołania do spadku /nabycia spadku¹;
- 2) nabycia całości gospodarstwa/części gospodarstwa rolnego ¹,
- 3) nabycia dóbr, na które została przyznana pomoc¹;
- 4) inne: ¹

Beneficjent wstępujący w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników oświadcza, iż będzie kontynuował realizację operacji będącej przedmiotem umowy o przyznaniu pomocy nr....zawartej z pierwotnym Beneficjentem, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą umową, a Agencja zobowiązuje się do wypłaty pomocy w wysokości określonej w niniejszej umowie.

¹ Niepotrzebne skreślić.

² W przypadku oznaczenia danego fragmentu nawiasem kwadratowym, należy go powielić w ilości odpowiadającej liczbie rolników w grupie.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;
- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 6) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy realizowanego w 2025 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru, zwany dalej „regulaminem”;
- 7) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 1115) oraz zapisy podrozdziału VI.11 ust. 2 Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 22 lipca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 747) dotyczące wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy, zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 8) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 9 maja 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 524), zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”;

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 33 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.1.1;³
- 2) I.10.1.1 – interwencję I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje);
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.1.1, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość – jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy pierwotnego Beneficjenta, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.1.1;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) przedstawiciel grupy – Beneficjent będący członkiem grupy rolników wspólnie ubiegających się o pomoc, wyznaczony do reprezentowania przed Agencją tej grupy rolników w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań tj. zawarcia umowy o przyznaniu pomocy w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla przedstawiciela grupy (zobowiązania właściwe dla przedstawiciela grupy są określone w umowie grupy rolników);
- 9) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 10) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 11) rachunek bankowy – wskazany przez grupę rolników rachunek bankowy prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 12) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 13) umowa grupy rolników – umowa, o której mowa w załączniku nr 2;
- 14) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 15) UR - użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy;
- 16) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 33-37 regulaminu.³

§ 2

Przedmiot umowy

³ Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

1. Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.1.1 w obszarze D w którym wspierane są operacje dotyczące maszyn do zbioru.
2. Przedmiotem umowy jest realizacja przez Beneficjenta operacji, o której mowa w ust. 1 oraz § 3 ust. 1 na podstawie złożonego przez Beneficjenta i pozytywnie rozpatrzonego przez Agencję wniosku o przyznanie pomocy.
3. Beneficjent wstępujący w prawa i obowiązki pierwotnego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników oświadcza, że przejmuje zobowiązania związane z przyznaną pomocą pierwotnemu Beneficjentowi określone w zawartej z nim umowie o przyznaniu pomocy.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zwiększenia zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstwa poprzez: racjonalizację technologii produkcji lub wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji, lub zmianę profilu produkcji, lub poprawę jakości produkcji, lub zwiększenie wartości dodanej produktu.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia wskaźnika realizacji celu operacji dotyczącego: wykonania zakresu rzeczowo-finansowego operacji umożliwiającego osiągnięcie wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu, w wyniku co najmniej jednego z działań określonych w ust.1.
3. Operacja zostanie zrealizowana przez:
[Beneficjenta Pana/Panią.....]
w]²
Adres ⁴
4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy z pierwotnym Beneficjentem tj., lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r. Termin ten może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia następstwa prawnego/nabycia, o których mowa w § 8 regulaminu do dnia zawarcia niniejszej umowy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.
5. Realizacja operacji obejmuje:
 - 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, który doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego, najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu;
 - 2) poniesienie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 4, z zastrzeżeniem § 7 ust. 11;
 - 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność. Faktura dokumentująca nabycie przedmiotu operacji przez grupę rolników wystawiona musi być na wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli). Faktura powinna zawierać imiona i nazwiska, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (jeśli dotyczy) wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli);
 - 4) wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy.

⁴ Należy podać lokalizację operacji (adres) każdego z członków grupy.

6. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta lub pierwotny Beneficjenta czynności związanych z jego realizacją dotyczących poniesienia kosztów lub wydatków objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji.
7. Czynności związane z reprezentowaniem grupy rolników, w związku z realizacją niniejszej umowy, są wykonywane przez przedstawiciela grupy w imieniu członków grupy rolników, zgodnie z treścią umowy grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność pomocy przyznanej [Beneficjentowi Pani/Panu..... w wysokościzł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż%⁵ poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji]².
Pomoc wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez członków grupy rolników przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współtwórczość. Zakres ten uwzględnia zasoby i potrzeby gospodarstw poszczególnych członków grupy rolników i został określony w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 15 ust. 1 pkt 1, [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu....., jednorazowo po zawarciu umowy, w wysokości zł (słownie złotych:)
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].^{1,2,3}
Zaliczkę wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.^{1,3}
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, wypłaciła pierwotnemu Beneficjentowi środki finansowe tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 15 ust. 1 pkt 1, [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu....., jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości zł (słownie złotych:)
- nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].^{1,2,3}
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1,3}
5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 11 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,3}
6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy nr.....
....., w^{1,3}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

⁵ Należy wskazać właściwy poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji, tj. nie więcej jednak niż 45% lub 65% kosztów kwalifikowalnych operacji, na podstawie informacji we wniosku o przyznanie pomocy

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
 - 3) do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
 - a) zapewnienia trwałości operacji przez:
 - niezaprzestanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 13,
 - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr nabytych, w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zabezpieczeń kredytów pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 13,
 - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
 - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
 - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
 - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
 - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, w tym:
 - udziału w określonej formie współpracy, w przypadku otrzymania punktów za kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - uczestnictwa w określonym systemie jakości, w przypadku otrzymania punktów za kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu,¹
 - h) niepodjęcia działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - i) prowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów;
 - 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
 - a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
 - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo

- c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- 5) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 6 ust. 1, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3;
 - 6) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 7) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 8) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy, zgodnie z §8 regulaminu;
 - 9) przedłużenia czasu trwania umowy grupy rolników, do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, w przypadku gdy termin obowiązywania tej umowy upłynie przed dniem, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 10) wykorzystywania przez Beneficjenta przedmiotu operacji z uwzględnieniem wykonywanego zakresu prac, w zakresie wskazanym na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, tj. określonym w umowie grupy rolników, która stanowi załącznik nr 2 do umowy, do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
 - 11) ewidencjonowania przez Beneficjenta wykorzystania przedmiotu operacji od momentu objęcia w posiadanie do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
2. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do złożenia ww. informacji na każde wezwanie Agencji.
 3. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g, i oraz pkt 8 wraz z wymaganymi przez Agencję dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.
 4. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
 - 1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 2 i 3;
 - 2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.
 5. Odpowiedzialność za prawidłową realizację operacji i podjęte zobowiązania jest solidarna. W przypadku niespełnienia zobowiązań określonych w umowie przez jednego z Beneficjentów będącego członkiem grupy rolników odpowiedzialność za skutki jego niespełnienia ponoszą wszyscy członkowie grupy rolników, za wyjątkiem zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. i oraz pkt 8, których prawidłowość wypełniania oraz skutki niewykonania będą oceniane i sankcjonowane w odniesieniu do tego Beneficjenta będącego członkiem grupy rolników, który nieprawidłowo realizuje dane zobowiązanie, o ile zobowiązania te nie mają wpływu na prawidłową realizację zobowiązań przez pozostałych Beneficjentów.

§ 6

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia do dnia 20.. r. z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.

2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 8 i 9 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ostatniego wezwania Agencji lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył. Postanowienia § 7 ust. 12-13 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1.
5. Agencja, na uzasadnioną prośbę Beneficjenta złożoną najpóźniej w dniu, w którym upływa termin określony w ust. 1, z uwzględnieniem ust. 3 może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4 w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia upływu tego terminu i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. Agencja nie rozpatrzy prośby Beneficjenta w tym zakresie złożonej bez zachowania określonego powyżej terminu. Przepis § 12 ust. 4 stosuje się odpowiednio. W przypadku wydłużenia terminu realizacji operacji na którymkolwiek jej etapie, czas wydłużenia realizacji operacji nie może przekroczyć łącznie 6 miesięcy.

§ 7

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność. Jednocześnie zmiany we wniosku o płatność, z inicjatywy Beneficjenta, mogą zostać wprowadzone w zakresie danych objętych tym wnioskiem do dnia otrzymania informacji o jego rozpatrzeniu.

8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż dwa miesiące. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia zostaną złożone.
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
 - 1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
 - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
 - 3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 12 pkt 1.
14. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
15. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
16. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 15, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
 - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
 - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
17. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
18. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.
19. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 8

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent lub pierwotny Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
 - 1) zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
 - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 6 ust. 1;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
 - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 15 ust. 1.

2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi lub pierwotnemu Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.^{1,3}
3. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent lub pierwotny Beneficjent nie spełnił któregośkolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem zasad określonych w umowie grupy rolników stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
 - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia przez pierwotnego Beneficjenta wniosku o przyznanie pomocy kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
 - 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji, albo niespełnienia warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g umowy:
 - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy,
 - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
 - 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
 - 5) nieuwzględnienia zdarzenia powodującego poniesienie kosztów, zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4, koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
 - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
 - 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie

kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie z zastrzeżeniem § 6 ust. 3 oraz § 7 ust. 11;

- 8) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
- 9) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – kwotę pomocy do wypłaty, z uwzględnieniem §5 ust. 5, pomniejsza się o 3% tej kwoty za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym;
- 10) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy - następuje odmowa wypłaty pomocy.
- 11) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 5% tej kwoty.

§ 9

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 10

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:

- 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
- 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
- 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3-5;
- 4) odstąpienia przez Beneficjenta:

- a) od realizacji operacji lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy
 - z zastrzeżeniem § 11 ust. 1–3;
- 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 8 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6, 8 i pkt 10;
 - 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 8 ust. 1;
 - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
 - 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
 - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
 - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;
 - 12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 13 ust. 8 lub w § 15 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 11

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 10;
 - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta lub pierwotnego Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
 - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
 - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota

pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,

- h) niekontynuowania operacji albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g umowy:
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja nie uzyskaby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że operacja uzyskaby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym pierwotny Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium,
 - i) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
 - j) nieosiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie Beneficjenta w związku z realizacją operacji co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego najpóźniej w 5. roku od dnia przyznania pomocy przez Agencję, zgodnie z §8 regulaminu – zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy, z uwzględnieniem §5 ust. 5, za niespełnienie tego warunku. Pomoc nie będzie podlegała zwrotowi, jeżeli operacja zostanie zrealizowana prawidłowo, w tym w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, a warunek wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie nie zostanie osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na ten wzrost Beneficjent nie miał możliwości złagodzić, co znajdzie uzasadnienie w złożonych wyjaśnieniach i/lub dowodach potwierdzających powyższe okoliczności,
 - k) nieprowadzenia w gospodarstwie od dnia przyznania pomocy co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub w ramach Polskiego FADN/FSDN, lub ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów (księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów) wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym prowadzoną przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, jeżeli Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji na podstawie odpowiednich przepisów – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji wraz z ewidencją zdarzeń o charakterze niefinansowym,
 - l) niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań, o której mowa w § 5 ust. 2 –zwrotowi podlega 0,5% kwoty pomocy,
 - m) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 9 i 10, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
 - n) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 11 – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok nieprowadzenia tej ewidencji;
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta lub dotychczasowego Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 8 ust. 1 lub
 - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 14 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.

4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,3}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,3}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 12

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
 - 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
 - 4) zmiany zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. g mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy;
Jednocześnie, nie jest możliwe zmniejszenie powierzchni UR gospodarstwa objętej systemem rolnictwa ekologicznego w przypadku, gdy przyznano punkty dotyczące objęcia tym systemem co najmniej 50% UR gospodarstwa, z uwzględnieniem założeń przyjętych na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy przez pierwotnego Beneficjenta, a zmiana w tym zakresie spowodowałaby, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy¹;
 - 5) zmiany obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w § 2;
 - 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli pierwotny Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy.
2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
 - 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 8 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1;
 - 2) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 6 ust. 1.
3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
 - 1) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
 - 2) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.

4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminu maksymalnego, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 13

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jednego z członków grupy rolników, jeżeli zgodę na to wyrażą pozostali członkowie. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 ust. 2-15 regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania pierwotnego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
 - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji);
 - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
 - 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
 - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;

- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.

6. Agencja wyraża zgodę na:

1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:

a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą, z następującym zastrzeżeniem:

- w przypadku nabywcy całości lub części gospodarstwa nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 20 i 22 regulaminu, a w przypadku następcy prawnego nie jest wymagane spełnianie warunków, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, ust. 20 i 22 regulaminu;

- w przypadku gdy pierwotny Beneficjent uzyskał punkty za:

-- kryterium II, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące udziału w określonych formach współpracy, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, przystąpi do określonej formy współpracy,

-- kryterium IV, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu dotyczące uczestnictwa w danym systemie jakości, to nabywca całości lub części gospodarstwa lub następca prawny Beneficjenta, przed wyrażeniem przez Agencję zgody, będzie uczestniczył w określonym systemie jakości.

b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,

c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;

2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:

a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;

b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,

c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,

3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:

a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, zobowiąże się do przejęcia obowiązków pierwotnego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu, z zastrzeżeniem wskazanym w pkt 1 lit. a,

b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,

c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.

8. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażaniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.

9. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 8, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
10. Następcą prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 15 ust. 2 - 4.
11. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 14

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
 - 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
 - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
 - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
 - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
 - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarza żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
 - 4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
 - 5) śmierci Beneficjenta;
 - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrżnością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 15

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezapłacony (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez

Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:

- 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub ^{1,3}
- 2) do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 7 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy zaliczkę wypłacono pierwotnemu Beneficjentowi albo Beneficjentowi nie przyznano zaliczki. ¹

Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie ustanawiane jest w odniesieniu do każdego z członków grupy rolników.

2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 11.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisijnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisijnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 16

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 17

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
 - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
 - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej korekcie kwoty pomocy do wypłaty.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 18

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2026 r. poz. 610);

- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 11) rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
- 15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131 z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197 z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23 z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8 z późn. zm.);
- 19) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) oraz zapisy podrozdziału VI.11 ust. 2 Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 22 lipca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 747) dotyczące wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy;

- 20) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) z dnia 9 maja 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) (M. P. poz. 524);
- 21) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
- 22) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 13 lipca 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 721);
- 23) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 9 marca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 294).

§ 19

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Umowa grupy rolników;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 20

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)
			Jednostka miary	Ilość (liczba)	
1	2	3	4	5	6
I.	Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)				
A	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]				
1.	Koszt				
...	Dodaj koszt				
...					
B	Nazwa inwestycji [nazwa własna inwestycji wskazana we WoPP]				
1.	Koszt				
..	Dodaj koszt				
...					
Suma I:					

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942), tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje), tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - 1) organy kontrolne,
 - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje). Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje).